

MMCJ Sem.-1 Examination

402

Introduction to Communication & Media

February-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

(Instructions: All question carry equal Marks)

Q.1 માનવજીવનની મૂળભૂત જરૂરિયાત તરીકે 'પ્રત્યાયન' વિશે સમજાવો. તેમજ તેની લાક્ષણિકતાઓ, અવકાશ અને મહત્વ વિશે પણ જણાવો. (14 Marks)

Or

Q.1 (A) પ્રત્યાયનના વિવિધ કાર્યો વિશે નોંધ લખો. (7 Marks)

Q.1 (B) અસરકારક સંદેશાવ્યવહાર માટે સાત 'સી' (7 C's) વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.2 સંચાર પ્રક્રિયામાં 'ફીડબેક' ની અગત્યની ભૂમિકા અને તેના મહત્વને યોગ્ય ઉદાહરણો અને આકૃતિની મદદ વડે સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.2 (A) પ્રત્યાયનની પ્રક્રિયામાં વિવિધ તત્ત્વો વિશે ટૂંકમાં સમજાવો. (7 Marks)

Q.2 (B) 'પ્રત્યાયનમાં અવરોધો' અને સંચાર પ્રક્રિયા પર તેની વિવિધ અસરો વિશે મુદ્દાસર નોંધ લખો. (7 Marks)

Q.3 'એરિસ્ટોટલના મોડેલ', 'લાસવેલના મોડેલ' અને 'શેનન અને વીવરના મોડેલ'ના સંદર્ભમાં પ્રત્યાયનના વિવિધ મોડેલ્સના શરૂઆતી સમયથી ચર્ચા કરો. તેમજ યોગ્ય ઉદાહરણોની મદદથી તેના વ્યવહારુ ઉપયોગો વિશે સમજાવો. (14 Marks)

Or

Q.3 (A) રાજકીય ઝુંબેશ અને જાહેર સંબંધોમાં એજન્ડા સેટિંગ થિયરી અને તેના ઉપયોગને યોગ્ય ઉદાહરણોની મદદથી સમજાવો. (7 Marks)

Q.3 (B) 'સામાજિક માર્કેટિંગ થિયરી'ની મુખ્ય વિશેષતાઓ શું છે?' તેના વિશે જણાવો. તેમજ આ સિદ્ધાંત સામાજિક રીતે અગત્યની ઝુંબેશની રચનામાં કેવી રીતે માર્ગદર્શક બની શકે, તે વિશે જણાવો. (7 Marks)

Q.4 'પ્રેક્ષક વિશ્લેષણ' (Audience Analysis) વિશે જણાવો. તેમજ અસરકારક પ્રત્યાયન માટે તે શા માટે જરૂરી છે, તેને યોગ્ય ઉદાહરણોની મદદથી સમજાવો. (14 Marks)

Or

(Page No.1)

(P.T.O)

Q.4 (A) 'હેટરોઝીનીયસ પ્રેક્ષકો' (Heterogenous Audience) અને 'હોમોઝીનીયસ પ્રેક્ષકો' (Homogeneous Audience) વિશે જણાવો. તેમજ તેને ઉદાહરણોની મદદથી સમજાવો. (7 Marks)

Q.4 (B) 'પ્રત્યાયનના મનોવૈજ્ઞાનિક પરિપ્રેક્ષ્ય' વિશે જણાવો. તેમજ 'લક્ષિત પ્રેક્ષકો' ના મનોવિજ્ઞાનને કેવી રીતે જાણી શકાય, તે વિશે સમજાવો. (7 Marks)

Q.5 નીચેના બાર પ્રશ્નોમાંથી સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (14 Marks)

1. 'ગ્રેપવાઈન કોમ્યુનિકેશન' વિશે સમજાવો.
2. 'સામાજિક સેન્સરશિપ' એટલે શું? જણાવો. તેને બે ઉદાહરણોની મદદથી સમજાવો.
3. અસરકારક પ્રત્યાયનની બે વિશેષતાઓ જણાવો.
4. કોમ્યુનિકેશન શબ્દ કઈ મૂળ ભાષામાંથી આવ્યો છે? તે વિશે જણાવો.
5. પ્રત્યાયનના ડાઉનવર્ડ ફ્લો (નીચે તરફના પ્રવાહ) વિશે જણાવો.
6. 'શેનન અને વીવર'ના કોમ્યુનિકેશન મોડલમાં ઓળખવામાં આવેલી સમસ્યાઓના ત્રણ સ્તરો વિશે સમજાવો.
7. 'ડિફ્યુઝન ઓફ ઈનોવેશન થિયરી' માં પ્રસરણના ચાર તબક્કા વિશે જણાવો.
8. પ્રેઝન્ટેશન આપતા પહેલા પ્રેક્ષકોનું વિશ્લેષણ શા માટે મહત્વનું છે? તેના માટેના ઓછામાં ઓછા બે મુદ્દાનો ઉલ્લેખ કરો.
9. લેખિત સંદેશાવ્યવહારના મહત્વનો ઉલ્લેખ કરો અને તેના બે ઉદાહરણો આપો.
10. 'શ્રવણ (સાંભળવું) એ અસરકારક પ્રત્યાયનનો આધાર છે.' સમજાવો.
11. પ્રેસ માટેના ચાર આદર્શ સિદ્ધાંતો (નોર્મેટીવ થિયરી) ની યાદી તૈયાર કરો.
12. માધ્યમ સાક્ષરતા એટલે શું? સમજાવો.

E1328-3

Masters in Mass Communication and Journalism (MMCJ)
MMCJ 402 Introduction to Communication and Media
First Semester Examination
January-February 2025
(English Version)

Total Marks: 70

Time: 2:30 Hours

(Instructions: All question carry equal Marks)

Q.1 Discuss the concept of 'Communication' as a fundamental human necessity. Also explore its characteristics, scope and importance. **(14 Marks)**

Or

Q.1 (A) Mention various functions of Communication. **(7 Marks)**

Q.1 (B) Define 7 C's of Communication for an effective Communication. **(7 Marks)**

Q.2 Examine the role and critical importance of 'Feedback' in the communication process with suitable example. Use diagram to explain. **(14 Marks)**

Or

Q.2 (A) Describe on various elements in the process of Communication. **(7 Marks)**

Q.2 (B) Write a detailed note on 'Barriers in Communication' and its effects to the communication process. **(7 Marks)**

Q.3 Discuss and critically analyze the evolution of communication models with reference to 'Aristotle's Model', 'Laswell's Model' and 'Shannon and Weaver's Model'. Provide examples to illustrate their practical applications. **(14 Marks)**

Or

Q.3 (A) Explain the Agenda Setting Theory with examples of its application in political campaigns and public relations. **(7 Marks)**

Q.3 (B) What are the key features of the 'Social Marketing Theory?' How does this theory guide the design of socially valuable campaigns? **(7 Marks)**

Q.4 What is 'Audience Analysis'. Why it is needful for effective communication? Justify with suitable examples. **(14 Marks)**

Or

Q.4 (A) Define 'Heterogenous Audience' & 'Homogeneous Audience'. Explain it with examples. **(7 Marks)**

Q.4 (B) Explain 'Psychological perspective of Communication'. How to judge the psychology of 'Target Audience'. **(7 Marks)**

Q.5 Attempt any Seven out of Twelve: (14 Marks)

1. Define 'Grapevine Communication'.
2. What is 'Social Censorship'? Give Two examples.
3. Write two characteristics of an effective Communication.

(Page No.1)

(P.T.O)

4. Communication word originally derived from language?
 5. Define downward flow of communication.
 6. What are the three levels of problems identified in Shannon and Weaver's Model of Communication?
 7. Name the four stages of diffusion in the Diffusion of Innovation Theory.
 8. Why it is important to analyze the audience before giving presentation? Mention at least two points.
 9. Mention importance of written communication and give two examples of written communication.
 10. Explain, 'Listening is cornerstone of Effective Communication.'
 11. List the four normative theories of the press.
 12. Define 'Media Literacy.'
-